

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 15.03. 2012 roku

B14-1-071-236/1213

DWOiP-II-071-7/12

p. J. Kwiecień
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 19.03.12
nr. 2206 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 19.03.12.

nr. 1254 podpis Borsewicz

Pan

Bogdan Borsewicz

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku.

Odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Andrzeja Szewińskiego złożone podczas 6 posiedzenia Senatu RP w dniu 16 lutego 2012 r., przekazane z Biura Ministra Sprawiedliwości w dniu 24 lutego 2012r., w sprawie nowelizacji ustawy o kuratorach sądowych, uprzejmie przedstawiam co następuje.

W pierwszej kolejności chciałbym podkreślić, że nowelizacja ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późniejszymi zmianami) została uwzględniona w planie prac legislacyjnych Rady Ministrów z terminem realizacji wyznaczonym na czwarty kwartał bieżącego roku. Przystąpienie do właściwych prac legislacyjnych nad ustawą wymaga zachowania określonych zasad postępowania legislacyjnego, które w myśl obowiązujących w Polsce przepisów, wiążą każdy resort administracji rządowej i określają poszczególne etapy procedowania z projektem, w tym tryb przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Zgodnie z uchwałą nr 38 Rady Ministrów z dnia 31 marca 2009 r. zmieniającej uchwałę – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 20, poz. 246), Rządowe Centrum Legislacji – dalej RCL, opracowuje projekt ustawy na podstawie założeń projektu ustawy, których projekt sporządza właściwy organ wnioskujący

(tj. zasadniczo członek Rady Ministrów albo Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów), przy czym projekt założeń jest uzgadniany (w tym z RCL – pod względem prawnym i formalnym) i przyjmowany przez Radę Ministrów jako dokument rządowy. Prawidłowo sporządzony projekt założeń projektu ustawy powinien składać się z trzech części, z których każda spełnia odmienny cel: 1) część pierwsza ma umożliwiać dokonanie przez Radę Ministrów oceny celowości ewentualnego opracowania projektu ustawy, a tym samym – normowania określonego przedmiotu stosunków społecznych; 2) część druga ma umożliwiać opracowanie projektu ustawy przez RCL na podstawie zawartych w nich postanowień; 3) część trzecia winna przedstawiać ocenę przewidywanych skutków (kosztów i korzyści) społeczno-gospodarczych regulacji, dokonaną przez organ wnioskujący stosownie do przedmiotu i zasięgu oddziaływania projektowanej ustawy.

Niezbędnym elementem poprzedzającym przystąpienie do prac legislacyjnych jest opracowanie tzw. projektu założeń projektu ustawy, który jak wynika z przytoczonego rozporządzenia Rady Ministrów ma charakter dokumentu urzędowego, obligującego do podejmowania dalszych czynności legislacyjnych. Dopiero opracowany na podstawie przyjętych przez Radę Ministrów założeń ustawy projekt aktu normatywnego może zostać skierowany do konsultacji ze środowiskiem zawodowym, którego bezpośrednio dotyczy.

Odpowiadając zatem na przedstawione w oświadczeniu Pana Senatora wątpliwości wyjaśniam, że obecnie nie toczą się prace legislacyjne nad projektem zmian ustawy w ścisłym tego słowa znaczeniu, aczkolwiek prowadzone są przez właściwy Departament Ministerstwa Sprawiedliwości mające charakter wstępny prace studyjne, analizy i spotkania robocze w tym w celu przygotowania projektu założeń projektu ustawy.

Dodać należy, że treść powołanego w oświadczeniu Pana Senatora dokumentu „Sprawne Państwo 2011 – 2020” zgodnie z powołanym trybem postępowania legislacyjnego, z uwagi na zasadniczo odmienny charakter tego dokumentu, nie decyduje wprost o kształcie nowelizacji ustawy, choć wyznacza

ogólne kierunki zmian. Obawy przedstawicieli kuratorskiej służby sądowej dotyczące zniesienia kurateli rodzinnej, czy wyłączenia z organizacyjnych struktur sądowych kurateli dla dorosłych są nieuzasadnione. Ministerstwo Sprawiedliwości nigdy nie zajmowało stanowiska o potrzebie likwidacji kurateli rodzinnej, która jest niezbędna dla utrzymania wysokiego poziomu orzecznictwa sądownictwa rodzinnego. Nie twierdzi się również, że należy likwidować czy przekazywać jakiegokolwiek etaty kurateli rodzinnej, bądź środki finansowe poza resort sprawiedliwości.

W kontekście prowadzonych obecnie wstępnych prac studyjnych nad projektem założeń projektu ustawy wyjaśnić należy również kwestię wyłączenia ze struktur organizacyjnych sądownictwa powszechnego kurateli dla dorosłych i utworzenia jednolitej służby probacyjnej. Zawarta w Strategii propozycja o charakterze kierunkowym w tym zakresie ma jedynie na celu dostosowanie struktury organizacyjnej kurateli sądowej do standardów europejskich, określonych wskazanymi wyżej *Rekomendacjami* Rady Europy z 1992 r. i z 2010 r. Stanowią one m.in., że personel zawodowy służby probacyjnej będzie podlegał organom władzy wykonawczej określonym przepisami prawa, przy czym organy te określą obowiązki, prawa i kompetencje podległych im pracowników, a także będą sprawować nad nimi nadzór oraz przeprowadzać oceny wyników ich pracy. Z reguły tej wprost wynika zalecenie, aby kuratorska służba sądowa podlegała władzy wykonawczej, a nie władzy sądowniczej, co jest zrozumiałe, jeśli się zważy, że naczelnym zadaniem sądów powinno być wymierzanie sprawiedliwości, a nadzór nad kuratorską służbą sądową niepotrzebnie je obciąża i ogranicza możliwość realizacji tychże podstawowych zadań.

Należy zwrócić uwagę, że *Strategia Sprawne Państwo* odnosi się do przedsięwzięć, które realizowane będą w okresie całego najbliższego dziesięciolecia. Nie wszystkie zamierzenia wskazane pod hasłem „Nowoczesna i efektywna probacja” można interpretować jako konieczne do zrealizowania natychmiastowego bądź w perspektywie najbliższych miesięcy, czy nawet lat, zwłaszcza w związku z planowaną nowelizacją *ustawy o kuratorach sądowych*.

Planowana nowelizacja będzie miała na celu poprawienie mechanizmów nadzoru nad kuratorską służbą sądową i nie obejmie przepisów proponujących wyłączenie kurateli z sądownictwa. Przy podjęciu tego typu decyzji konieczne byłyby sprzyjające warunki budżetowe i organizacyjne.

Podsumowując powyższe rozważania podkreślić należy, że w wypadku podjęcia właściwych prac legislacyjnych nad projektem ustawy nowelizującej ustawę o kuratorach sądowych zaproponowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości rozwiązania prawne niewątpliwie zostaną w odpowiednim czasie poddane konsultacjom z przedstawicielami zawodu kuratorów sądowych, w szczególności z Krajową Radą Kuratorów.

Z wyrazami szacunku.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Staniław Chmielewski
Staniław Chmielewski
SEKRETARZ STANU